

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se inapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Pace!

Sibiu, 4 Iunie n.

Telegrame răspândite în lume din izvor englez, de la Londra, ne spun, că reprezentanții Burilor au subscris Sâmbăta seara procesul verbal în care erau stipulate condițiunile de pace, și astfel pacea este legată întră Buri și Englezi.

Prin acésta se pune capăt unui războiu desperat, care a fost purtat timp de trei ani întră o mare putere europeană, care dispunea de tôte mijlocele reclamate de moderna artă de a purta războie, și întră un popor neînsemnat la număr, din Africa-de-Sud, care nu avea alta pe partea sa de cât însuflețirea pentru cauza apărată, pentru independența sa națională, și credința și speranța în Dumnezeu, ocrotitorul și mângăitorul tuturor celor asupriți.

Tot telegrame venite din Londra ne spun, că populațiunea de acolo a primit știrea acésta cu mare satisfacție și cu mare însuflețire, — semnul, că poporul englez dorea pacea, sătul fiind de jertfele aduse și de sarcinile pe cari i-le-a pus în spinare acest războiu, despre care istoria la nici un eas nu va pute să vorbescă în mod favorabil pentru Englezi.

Și dacă se bucură Englezii de acest mare eveniment, — de altcum atribuit de merit regelui Edward al Angliei, care declarase de mult, că nu voește să fie încoronat în mijlocul buhuitelor de tunuri, — bucura-se-vor și bieții Buri de legarea păcii, care le face acum posibilă reîntorcerea la vetrele lor, pentru a-și vedé de munca ce stagnează de trei ani.

Condițiunile de pace încă nu se cunosc; dar' se presupune, că Anglia va fi făcut concesioni frumoșe Burilor, numai pentru-ca să pótă face posibilă legarea păcii, atât de mult dorită de întrăga lume civilisată.

Cu tôte acestea, independența de mai nainte a Burilor e îngropată; pentru-că pe lângă tôte concesionile făcute și pe lângă tôte favorurile acordate, —

Anglia își va fi rezervat sigur dreptul de dispunere în multe afaceri interne ale statelor cu cari a purtat războiul, și astfel Buri ajung acum în stare de dependență față de Anglia.

Dar' vor suporta Buri și acest greu al vieții lor naționale, după ce au văzut și s'au convins, că puterile lor nu sunt suficiente, ca să pórte lupta mai departe cu un colos nesecat în mijlocele întrebuintate spre nimicirea unui popor plin de viață și demn de viață liberă și independentă.

Se va lăuda deci Anglia cu învingerea scosă din acest războiu; dar' laudele vor fi numai ale ei proprii, pentru-că istoria nepărtinitore va trebui să scótă învingători din războiul acesta pe Buri viteji, cari au putut să de pept trei ani de zile cu un colos puternic, și să lupte cu curaj de nedescris, călăuziți, nu de interese egoiste și de rivna de câștig material, ci de o idee, de cea mai sublimă și cea mai înviorătoare idee, mai sfântă și mai puternică decât tôte, de — *in-birea de patrie și de libertate!*

Acum vor trage vëlul peste trecut, Buri și Englezii deopotrivă, și frățietate vor lega, pentru-ca împreună și în bună înțelegere să viețuiască în viitoriu.

În pace să trăiască și pace să fie, pace durabilă și aducătoare de bine pentru ambele popóre, cari pôte nici nu se îndușmăneau și nu se decimau reciproc, dacă de la ele era făcută dependența începerea războiului, atât de fatal în urmările sale pentru Englezi, cari în decurs de trei ani n'au putut înregistra nici o învingere mai remarcabilă în contra Burilor, ci tot ce au prestat a fost aducerea de jertfe colosale bănesci.

Să le fie deci de învățătură pentru viitor, și să fie de învățătură și altora, că cu bani nu se pot raporta învingeri, ci numai cu însuflețirea pentru cauza apărată. Burilor nu li-a lipsit însuflețirea, și istoria pe ei îi va scôte biruitori din războiul acum terminat.

„Cartea de Aur“ — confiscată.

Luni, 2 Iunie n., la orele 4 d. a. o comisiune judecătorească, compusă din judele de instrucție de la tribunalul din loc, dl *Gödri Sándor*, din viceprocurorul dl *Preinessberger*, și din un notariu de tribunal, s'a prezentat, cu asistență polițială, întâiu în localitățile „*Tipografiei*” din Sibiu, apoi în redacția „*Telegrafului Român*”, și în urmă în locuința dlui *I. V. Păcățian*, șef redactorul ziarului nostru și autorul opului de mare valoare „*Cartea de Aur, sau luptele politice-naționale ale Românilor de sub coróna ungară*”, de curând apărut.

Scopul acestei descinderi judecătorești a fost confiscarea tuturor esemplarelor din „*Cartea de Aur*” volumul I, în care procuratura supremă din Cluj a descoperit *delict de agitație*, și pe temeiul §-lui 172 din codul penal va intenta proces autorului. Și până atunci însă, pentru-ca răspândirea cărții să fie împedecată, a cerut, — ear' judecătoria a acordat, — confiscarea tuturor esemplarelor — ori-și-unde aflătoare — din acésta carte.

Numita comisiune n'a aflat la „*Tipografia*”, unde s'a tipărit cartea, de cât un singur exemplar, care a fost confiscat. În redacția ziarului nostru a aflat opt exemplare, cari asemenea au fost luate în posesiune din partea reprezentanților puterii de stat, ear' numărul esemplarelor confiscate la locuința dlui *Păcățian* face 672. Tot din locuința dlui *Păcățian* a fost confiscată și lista abonaților, cărora li-s'a trimis cartea.

La orele 6 comisiunea și-a terminat lucrarea; și după-ce despre cele întemplate s'a dresat proces verbal, cărțile confiscate au fost depuse în biroul dlui jude de instrucție *Gödri*, până la aducerea unei sentențe judecătorești, care va avé să spună, dacă conține cartea într'adevăr părți agitatorice sau nu? În cazul prim cartea va fi nimicită, în cazul din urmă va fi redată autorului. Vom ține în curent cetitorii cu cele ce vor urma.

Conferențele învățătoresci.

Cercul Deva.

— Raport special. —

16 Maiu v.

(Urmare și fine.)

Cuvântul de deschidere, în care s'a arătat importanța cultivării limbei materne-române pentru învățământul poporal elementar, a fost ascultat cu interes, și a fost aceluș protocol.

Biroul s'a constituit alegându-se notari: At. Rocsa și Ioan Șiller, ear' verificători: Toma Roșuși Roma Costin.

La apelul nominal s'a constatat că din 83 membri obligați a) sunt prezenți 56, b) se scusă 7 și c) absentază 20.

După presbiterate sunt prezenți din tractul Devei 20 din 27, din tractul Dobrei 14 din 20 și din al Iliei 22 din 36.

Se constată mai departe că din 83 învățători 10 sunt definitivi și 73 provizorii și tolerați.

În fruntea învățătorilor se aflau presbiterii: G. Romanul, Ios. Morariu și A. P. Păcurariu, apoi preoții S. Olariu din Tisa I. Sêrbu din Mihăești.

Inspectoratul regesc de școle a fost reprezentat prin Dr. G. Wilt.

Conferența a ținut 5 ședințe, în cari a esauriat programul publicat în acest ziar Nr. 33/902. Numai punctul 9 s'a amânat pe altă dată.

La desbaterea temelor au participat: P. Hădan, I. Dan, T. Roșu, Ales. Iovan, I. Șiller, At. Rocsa, Maria Ciuruga-Sêrbu, I. Petruționiu, I. Bucur, T. Popoviciu, G. Perian, N. Popa, presb. G. Romanul, comisariul cons. și alții, cari toți s'au silit să clarifice obiectele puse la desbatere, așa că cel ce a urmărit cu atențiune prelegerile și observările făcute asupra lor, a putut mult profita. Dar' și mai mult vor profita toți membrii, dacă vor observa în viitor cele petrecute în conferență.

Ar fi în interesul instrucțiunei dacă desbaterile și temele diferitelor conferențe s'ar publica într'un volum, care ar trebui să se afle în biblioteca fie-cărei școle, fie-cărui învățător.

Acésta cu atât mai vèrtos, de-ore-ce nișuința Ven. Cons. merge într'acolo, ca conferențele să fie conduse de cei mai aleși bărbați ai școlii noastre și în conferențe să se

FOIȘORĂ

E prea târziu!

de
Marcel Prévost.

Vechiul castel Vornay — pe timpul când Margareta și Petru prima-dată vorbiseră la olaltă — nu avea alți locuitori, de cât pe Margareta, și pe tatăl ei, căruia întrăgă împregiurimea i zicea vicomte, ori și mai adese-ori baron. Titlul său era vicomte de Vornay, castelul era proprietatea ramurei mai tinere a străvechei familii, „din vremuri uitate”, după cum mărturisiau chrisóvele. Dar' de ce era el baron? Cei inițiați în cauză aflau în acest lucru ore-care conexiune cu un anumit vicomte Vornay, strămoșul celui de acum, care pe timpul revoluției emigrase la Londra, de unde s'a re'ntors acasă numai după ce se căsătorise cu o englezică foarte bogată.

De atunci averea Vornay-eștilor a tot scăzut. Apoi din tată n' copil toți Vornay-eștii erau cărțași. Astfel s'a întemplat apoi, că pe la anul 1840, când Margareta și Petru prima-dată vorbiseră la olaltă, vicomtele Vor-

nay, tatăl tinerei fete, nu mai avea de cât vechiul castel împreună cu cincizeci hectare de holde, păduri și fâneațe, și titlul de baron.

Gospodăria încă nu consta din multă servitorime. Anton era servitor de casă și cociș, Cătălina era bucătăreșă. Anton îngrija de haita de căpăi și de grajd. Haita nu consta nici-când din mai mult de cât zece căpăi, la acest număr însă vicomtele Vornay ținea cu încăpăținare. În grajd numai un roib mai era: bătrânul *Puff*, cu care stăpânul castelului eșia la vènat, ear' Margareta avea o trăsură mititică și simplă, în care mergea la biserică la sfânta slujbă. Calul fetei se numia *Gargamelle*, care nelegat aștepta în préjma bisericeii pe stăpână-sa, ronțanind ogrinji de fèn împreună cu ceilalți quadrupezi de o sörte cu el.

Intr'una din Duminecile din Ianuarie ale anului 1840 *Gargamelle* a sosit a casă având foarte mare tusă. Anton îl îngrija ca pe un copil bolnav; îi ajutau în acésta și Vornay și Margareta. Au chiamat chiar și veterinar. Dar' zadarnic. Marți nóptea bietul dobitoac și-a dat duhul. Acésta mare pierdere a stors multe lacrimi din frumoșii ochii ai Margaretei. Chiar și după mulți ani de la acésta întemplant Margareta plângea des: căci

trăind în completă singurătate, îi veniau tódéuna aminte suvenirile trecutului.

„Și totuși — cugeta dînsa, în timp ce-și stergea lacrimile, — dacă nu ar fi perit *Gargamelle*, pôte că nici-când nu ași fi vorbit cu Petru!”

Nici lui Petru însuși nu i eșia din amintiri o anumită seară de Sâmbăta, când Anton venise la el cu vorba, că dl vicomte îl chiamă la sine. Pe atunci Petru era de șeseprezece ani; feciorandru slăbuț, cu obraji paliți, pătați cu pete roșii, cu păr mai mult alb de cât blond. N'ar fi crețut nime-nea, că e fiul grădinarului Niculae, care în apropiere de castel avea cam la șezezeci jugere de pământ. Petru însă totuși n'a fost destinat de sörte la muncă de econom. Părinții lui, pe cari lumea dimprejur îi număra întră ómenii bogați, îl daseră la învățătură la Sfînția sa preotul, cu gândul, ca eventual și el să ajungă preot.

Când Petru fu condus în refectoriul cel mare, undepetrecea de obicei baronul și fiică-sa, și-a uitat a lua în privire mobiliariul despre care atât de mult vorbeau ómenii. Scri-nul de lemn de nuc, adus de la Paris, scaunele cupțușite cu piele de porc, perdelele de

somot. El n'a vèțut altceva, de cât pe bătrânul Măria Sa, slab, uscățiv, în haine de catifea, care ședea într'un unghieț, pe când la piciorle lui zăcăria cel mai frumos căpău din haita sa. Ear' ceva mai în dos, în umbră, ședea o fată, în vèrstă cam de douăzeci de ani, îmbrăcată în haină neștră, ear' în jurul obrazilor ei bucelele de păr formau adevèrat pervaz.

— Măria Ta, așa i băiatul cela, — a grăit Anton, în timp ce conducea în lăuntru pe Petru.

Vornay și-a scos dintră dinți luleaua, a dat un călcăiu cernelui, care s'a ridicat mörând și și-a așintit ochii spre Petru.

— Ah! tu ești, băete?

Apoi după o paușă scurtă:

— Dumineca te duci la sfânta slujbă, așa e?

— Da, Măria Ta.

— Se n'țelege, dör' ai de gând să te faci preot. Și zéu mai bine ar fi să lucrî, ca tat' to și măta. . . . Dar' în sfêșit, dacă dînșii voesc astfel, tréba lor e. . . . Ascultă ce și-oiu spune. Anton mi-a povestit, că obiceiuesci a merge la biserică în trăsură, cu un călușel frumos.

(Va urma).

desbată toate chestiunile însemnate pentru educație și instrucțiune.

Mă mîrginesc a comunica programul statorit pentru conferența din anul 1903 și conclusele de interes în general.

Conferența considerînd numărul învățătorilor lipsiți de calificare de pe teritoriul acestui cerc, și împregiurarea, că absolenții de pedagogiile de stat, cari intră în serviciul școlii populare române, n'au cunoștință de planul nostru de învățămînt, s'a convins, că e necesitate, ca planul să fie an de an obiect de discuțiune, deci a staverit pe anul proxim următorul program:

I. Din Religiozitate:

1. Rugăciunea „*Tatăl nostru*“, prelegere practică predată elevilor din a I. de școlă, avînd a se preda numai cît se pôte tracta într'o oră, de învăț. Ioan Rațiu din Lăsău (Dobra).

2. Materialul de învățămînt din religiozitate pentru anul I. de școlă (Teorie și indigitări metodice) de inv. capelan P. Hădan din Rădulesci (Dobra).

II. Din Limba română.

3. Prelegere pentru elevii a I. și anume:

a) predarea cuvîntului normal „cal“ Dr. Span-Popescu. Cartea primă de cetire pg. 7.

b) contopirea în diftongul „ea“ a sunetilor e și a. Același manual pg. 23 și

c) „Casa părintescă“ același manual pg. 37 Alineatul I., de inv. Toma Roșu din Dobra.

4. Materialul de învățămînt pentru a. I. de școlă din Limba română, (Teorie și indigitări metodice) de inv. Ioan Popa din Săcămaș.

III. din Comput.

5. Noțiunea numărului 7., elevilor de anul I. și operațiunile ce se pot face cu 7 obiecte vîzute, într'o oră de prelegere, de inv. Al. Iovan din Hondol (Deva).

6. Materialul de învățămînt din comput pentru a. I. (Teorie și indigitări metodice) de inv. P. Jujan din Vica (Ilia).

Tot în legătură cu programul s'a decis:

I. Fe-care temă practică se va repeta după prelegere și critica prin câte un membru al conferenței ales prin sorte.

II. Fe-care temă este a se presenta comisariului cu patru săptămîni înainte de conferență, ca să o predea comisiei permanente spre cenzurare în decurs de două săptămîni; tema apoi să se trimită comisariului spre revidare în decurs de o săptămîna, și apoi să o retrimite autorului cu o săptămîna înainte de conferență, ca să o îndrepteze și descrie, avînd a o presenta conferenței și în scris.

III. Tema care va fi declarată de cea mai bine succedea, se va premia cu 10 cor. de comisariul consistorial, care sumă o asigură actualul comisariu împreună cu protopresbiterul George Romanul.

Dintră conclusele aduse în urma propunerilor făcute, amintesc următoarele:

1. La propunerea membrului Toma Roșu, conferența cu însușirea a espedat I. P. S. Sale părintelui arhiepiscop și metropolit Ioan Metianu următoarea depeșă: „*Învățătorii români gr. or. din cercul Devei adunați în conferență, depun omagiul de fîdscă supunere și loialitate și Vă urază mulți fericiți ani!*“

Depeșă s'a espedat în decursul ședinței, ear' textul alăturat la protocol s'a subscris de toți învățătorii prezenți.

2. La propunerea comisiei permanente conferența a conclud să rîge pe Ven. Consistoriu să binevoiescă a impune organelor parohiale din acest cerc să provadă elevii cu cărți școlare și să mijlociescă de la Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român, ori și din alte fonduri culturale și școlare, cărți, pe cari să le distribue școlilor din acest cerc, deore-ce lipsa de cărți e mare pedecă a progresului cultural.

3. Conferența a conclud să rîge pe V. Consistoriu să îngrijescă de edarea unui organ pedagogic, la care toți membrii acestei conferențe să se considere abonați, avînd a li-se detrage abonamentul, dacă nu l'ar depura la timp, din salariul învățătorilor.

4. Referitoriu la ocupațiunile laterale ale învățătorilor, cari împedecă mersul normal al instrucțiunii, conferența a declarat, că numai ocupațiunile sistemisate, cari s'ar ține în timpul de prelegere, ori ar obosî prea mult

pe învățătoriu, pot fi considerate ca împedecătoare ale mersului instrucțiunii.

În comisiunea permanentă au fost aleși 6 învățători de frunte, din fie-care protopresbiterat câte doi. Acestia sunt I. Dan și Ales. Iovan (Deva), T. Roșu și P. Hădan (Dobra) și P. Jujan și T. Popoviciu (Ilia), cari vor avé să prezenteze raport conferenței proxime despre mersul învățămîntului în acest cerc, starea școlilor, să censureze temele puse spre studiere.

*

În fine amintesc, ceea-ce spre onore servescă celor ce 'i privesce, că învățătorii, în partea cea mai mare, și în anul acesta au fost încuartați pe la credincioși de ai noștri din Deva, că dl protopresbiter George Romanul și de astădată a întrunit la masa sa ospitală biroul și onorații conferenței și că în a doua zi de conferență numeroși membri s'au adunat la cină comună într'o restaurațiune, unde și-au petrecut s'era discutînd asupra celor petrecute în cele cinci conferențe ținute de la anul 1898—1902, precum și asupra misiunii lor ca învățători români greco-orientali.

*

Iată deci, dacă învățătorii vor reflecta asupra desbaterilor petrecute în conferența anului curent; dacă vor pregăti cu conștiințiozitate temele și vor dezbate asupra-le cu obiectivitate, putem spera, că conferențele ne vor servi pentru luminare și perfecționare întru împlinirea chemării noastre și vor realiza ținuta prefriptă de Marele Andrei și autorul Statutului organic, de a promova prin noi înșine lumina și salutea neamului nostru.

Raportorul.

Din protopresbiterate.

Sinodul protopresbiteral din tractul Clujului.

— 18 April 1902.

(Fine).

În fine membrul Gavriil Todoruț face următoarea interpelare:

Are Preaonoratul presidiu cunoștință, că în Nrii 226, 227 și 228 din 1901 ai ziarului „*Tribuna*“ din Sibiu au apărut niște articoli referitori la cauzele școlare din acest tract? Are mai departe cunoștință, că tot în acel ziar Nr. 33 din 1902 a apărut un alt articol sub titlul: „*O afacere încurcată*“ referitoriu la cauza casei tractului nostru Cluj? Și dacă are cunoștință — întru cât acei articoli ating onorea tractului și a credincioșilor săi — ce pași a întreprins pentru lămurirea acestor atinse acolo? Ear' dacă până acuma nu s'a făcut nici un pas în sensul de mai sus, ce pași are de gînd să facă în viitor pentru salvarea prestigiului tractului nostru, reducînd susatînții articoli la adevărata lor valoare?

Șeful tractului răspunde, că are cunoștință de conținutul articolilor din ziarul „*Tribuna*“ Nrii de mai sus. Nu a făcut însă nici un pas până acuma pentru lămurirea cauzelor atinse acolo, din motivul că a așteptat, ca în-suși sinodul protopresbiteral să se pronunțe asupra lor în mod indirect, ceea-ce în mare parte a și făcut prin conclusele aduse în cauza afacerii caselor tractului de o parte, ear' de altă parte nu a aflat de bine a intra în polemii ziaristice cu elemente de rea voință.

Interpelantele nefiind pe deplin mulțumit cu răspunsul presidial, propune: alegerea unei comisii de 3, care cercetînd acestiunile atinse în amintii articoli, să dea un răspuns lămuritoriu în cauzele sulate acolo.

Punîndu-se acesta propunere sub discuțiunea sinodului, acesta primesc propunerea membrului Teodor Ciortea, în sensul căreia scaunul protopresbiteral să însărcineză a lua sub cercetare desmentiații articoli din „*Tribuna*“ și întrucât ar afla atinse acestiuni referitoare la onorea tractului în general, a preoților și a credincioșilor din tract în special, să se dea un răspuns lămuritoriu în cauzele tractate în acei articoli.

Terminate fiind toate obiectele puse spre deliberarea acestui sinod protopresbiteral, ședința se încheie la 2 ore p. m., concredîndu-se autenticarea protocolului membrilor din Cluj și din apropiere.

Dacă nici conclusele acestui sinod protopresbiteral nu 'și vor aduce rîdele lor dorite și binecuvîntate de Dzeu, atunci numai indiferențismului, indolenței și relei voințe a unora din tract se pôte atribui.

După terminarea sinodului la 2 ore p. m. aproape mai toți membrii din cler și membrii mireni inteligenți, în frunte cu P. O. D. comisariu consistorial Teodor Herman, au fost invitați la ospitală masă a șefului tractului Tului Roșescu, unde s'a servit un prînz bogat. De sine înțeles, că la masă nu au lipsit nici toastele, parte pentru stăpînul casei și familia sa, parte pentru comisariu și alți factori însemnați ai bisericii și școlii noastre și în fine pentru armonia și soldaritatea frățescă.

Astfel apoi, dînd mulțumită lui D-zeu pentru succesul obținut în sinod, ear' șefului tractului pentru ospitalitatea arătată, membrii sinodali s'au depărtat la ale lor, ducînd fiecare cu sine cele mai dulci speranțe într'un viitoriu mai bun și mai fericit.

Așa să fie!

*

Pentru a înțelege On. public cetitoriu cestiunea casei tractului, sau mai bine zis reședinței protopresbiterale gr.-or. din Cluj, află de bine a spune pe scurt istoricul numitei case.

În anul 1893 sinodul protopresbiteral a decis zidirea din nou a unei reședințe protopresbiterale în Cluj, din motivul că, casele parohiale, în cari locuia protopresbiterul, au fost să se prefacă în școlă confesională și locuință pentru învățător-cantor, de o parte, ear' de altă parte protopresbiterului îi trebuia locuință corespunzătoare nimbului unui protopresbiter și tocmai în Cluj; și totodată a emis o comisiune pentru studierea modului de zidire și procurarea a lor 2—4 planuri de clădire împreună cu preliminarele de spese.

Tot în sinodul menționat s'a decis și statorirea unei cote ce va fi de repartat pe parohiile din tract după 2 clase și anume: parohiile mai mici cu 300 cor. și parohiile mai mari 400 corone, solvite în 2—3 ani. Aceste decisiuni au fost comunicate oficiilor parohiale din tract sub Nrul protopresbiteral 588—893 cu îndrumarea, ca oficiile parohiale împreună cu comitetele și sinodele parohiale să afle modalitatea cea mai ușoară pentru încassarea cuotelor statorite.

În sinodul protopresbiteral din anul 1894 comisiunea emisă mai sus a prezentat 3 planuri de clădire împreună cu preliminariile de spese, și anume: Unul cu 7000 corone, al doilea ceva peste 10000 cor. și al treilea cu peste 20000 corone, ear' sinodul a primit planul al doilea cu peste 10000 corone și a decis începerea zidirii în primăvara anului 1895. Până atunci să se iee măsurile de lipsă pentru încassarea de la parohii a cuotelor statorite încă în anul 1893 spre acoperirea speselor de edificare, cari făceau peste 10000 cor.

Toate aceste decisiuni ale sinodului protopresbiteral au fost aprobate și din partea Prea Ven. Consistoriu arhiepiscopesc.

Și decisiunile sinodului protopresbiteral din anul 1894 au fost comunicate prin hârtia protopresbiterală din 16 Septembrie 1894. Nr. pp. 321—1894 oficiilor parohiale cu îndrumarea, ca făcînd toți pașii de lipsă să administreze cuotele statorite până la finea anului 1894, ca astfel în primăvara anului 1895 să se pôte începe edificarea reședinței protopresbiterale.

În primăvara anului 1895 s'a și început edificarea, dar' numai o parte a edificiului, și acesta din cauză, că din parohii forțe cu greu intrau cuotele pentru acoperirea speselor, așa, încât și pentru acoperirea acestor spese s'a contras un împrumut de la o bancă din Cluj. Acesta primă edificare a costat 4800 cor.

Sinodul ppresbiteral din 1896 și 1897 a decis continuarea edificării reședinței, conform planului, în primăvara anului 1897, ceea-ce s'a și făcut și a costat 5600 cor., cari spese cea mai mare parte însă s'au acoperit din împrumuturi contrase de la diferite bănci și privați, în speranță, că parohiile restante cu cuotele se vor sil și le vor solvi spre depurarea datoriiilor la bănci, ceea-ce numai în parte s'a făcut, și cari abia ajungeau la acoperirea intereselor. Spesele edificării reședinței ppresbiterale au dat deci în total suma de 10400 cor., cari spese, dacă ar fi intrat la timp cuotele de la toate parohiile din tract, s'ar fi și acoperit.

Unde preoții ca conducători ai poporului au fost pîntruși de datorințele lor față

cu decisiunea sinodului ppresbiteral, luminînd și convingînd poporul despre necesitatea și folosul reședinței ppresbiterale, acolo parohiile au votat cuotele statorite, le-au încassat la timp și le-au administrat destinațiunii lor, achitîndu-și astfel obligămintul față cu casa tractului. Unde însă preoții au fost indiferenți, sau chiar contrari zidirii reședinței ppresbiterale, acolo ori nu s'a adus nici un conclud pentru votarea cuotelor, ori preutul a predicat tocmai contrariul de la decisiunile sinodului ppresbiteral, îndemnînd pe credincioși a nu vota nici o sumă în favorul desmentiaților case.

De aci a provenit apoi amara decepțiune a sinodelor protopresbiterale din anii 1893—1897 pusă în speranța administrării la timp a cuotelor statorite, de aci încurcături, necaz și datorii peste datorii. Căci banii ce mai încurcau după terminarea edificării în mod sporadic de la parohii abea ajungeau pentru interese. Ba ce e mai dureros, tocmai pentru acoperirea intereselor a trebuit să se ridice împrumuturi noue așa, în cât datoria reședinței protopresbiterale cu interese cu tot face la finea anului 1901 suma de aproape 10000 corone. Mai cât a costat într'ega zidire.

Dacă toți preoții din tract lucrau la un felu și în frățescă conțelegere, atunci când edificiul a fost terminat și spesele ar fi fost deja acoperite și nu am fi azi acolo unde am ajuns.

Un membru sinodal.

NOUȚĂȚI

Din cauza sîntei s'erbători de mîne a „*Îndălțării Domnului*“, numărul proxim al fîoiei noastre va apăre numai Luni s'era.

Intîlnire de împărați. „*Kölnische Zeitung*“ e informat, că împăratul *Vilhelm* va face încă în vara acesta vizită țarului *Nicolae*. Anume: în 4 August va sosi la *Reval* cu yachtul „*Hohenzollern*“, unde va avé intîlnire cu țarul, apoi va asista la manevrele flotei ruseci.

Nou profesor censurat. Sâmbătă după amiază stipendistul arhiepiscopesci noastre, clerical absolut *Vasilie Stan* (din Sobodol în Munții-apuseni) a făcut cu succes *censura de profesor pentru școlile medii*.

Corone eterne. În scopul eternisării memoriei binefăcătoarei s'eraților și caldă sprijinitoare a clasei noastre de mijloc, a mult regretatei d ne *Silvia Dr. Barcianu n. Oltean*, în loc de cunună peritoare, membrul onorar al Reuniunii sodalilor români din Sibiu dl *Constantin Stezar, căpitan c. și r. în pens.*, contribue la fondul vîduvelor și orfanilor meseriașilor români cu suma de 5 cor.

† **George Rozvan.** Sâmbătă (31 Maiu st. n.) a răposat în Salonta-mare avocatul *George Rozvan* (Rozvány), în etate de 84 ani. În mormîntarea i-s'a făcut Luni în cimiteriul din Salonta. Il jelesce soție-sa *Maria n. Illoviș*, cinci fii și fice, 5 gineri și norori, o soră, opt nepoți și numeroase alte rudeni.

Fundațiune pentru Alumneul gr.-or. român din Beiuș. Direcțiunea institutului de credit și economii „*Victoria*“ din Arad a creat din sumele destinate pentru scopuri filantropice și culturale un fond pentru susținerea și ajutorarea Alumneului diecesan gr.-ort. român din Beiuș, — și spre acest scop a votat pe anul acesta suma de 500 cor. cu gîndul, ca și pe viitor după putință să doteze acest fond, care va purta numirea: „*Fundațiunea institutului de credit și economii Victoria*“ din Arad. Capitalul acestui fond depus în administrarea Consistoriului diecesan din Arad este neatacabil și numai venitul lui se pôte întrebuința pentru scopurile Alumneului.

Considerînd misiunea de mare preț, ce din punct de vedere al creșterii și al culturii românesce pe lângă gimnaziul nostru din Beiuș o îndeplinesce acest Alumneu de băeți, apoi considerînd și lipsele materiale, cu cari a avut să lupte totdeauna de la înființarea lui; — hotărîrea direcțiunii institutului „*Victoria*“ este vrednică de recunoștință generală și pentru acesta maritimă hotărîre îi exprimăm adîncă simțita noastră mulțumită. Senatul alumneului diecesan gr.-or. român din Beiuș: *D. Negreanu* președinte.

† **Basiliu Rațiu**, fost vicariu foraneu greco-catolic la Făgăraș, rector și profesor seminarial în Blaj, asesor consistorial etc., după suferințe îndelungate a adormit în Domnul în Sighișoara Duminecă după amăzi la 3 ore, în anul al 65-lea al etății și al 32-lea al preoției sale, fiind deja pregătit cu ss. Sacramente ale muribunților. Osămintele defunctului s'au așezat în 3 Iunie la 3 ore p. m. în cimiterul gr. cat. din Blaj spre vecinică odihnă.

Alegere de paroch. Duminecă (1 Iunie st. n.) a fost ales paroch în *Tresnea* (tractul Unguraș) cu 93 voturi contra 68 ale concurentului Ioan Pașca, clericul absolut *Vasilie Popovici*, binecunoscutul tenorist.

Divorț princiar. Tribunalul civil din *Monaco* a enunțat Sâmbătă divorț între principele *Albrecht*, al stătuțului *Monaco*, și între soția sa născută baronesă *Alis Heine*. Aceasta a fost a doua soție a principelui; prima — de care în 1880 încă s'a divorțat — a fost englezică, din familia *Douglas-Hamilton*, care s'a măritat apoi după contele *Tassilo Festetich*.

Post de medic. Cu termin până la 10 Iunie st. n. e scris concurs la postul de medic în comuna *Petrovasello* (Român-Petre) din comitatul *Torontal*. Dotațiune: 1600 corone salariu, 400 corone relut de cuartir, — cu prospect ca salariul să-i fie urecat la 2000 corone dacă alesul va fi român.

Posturi de contabil. La institutul de credit și economii „*Iulia*” din *Alba-Iulia* e de ocupat postul de subcontabil, dotat cu 1200 corone salariu și tanțama statutară. De la concurenți se cere să fi absolvat școala comercială și să aibă praxă de cel puțin un an. Termin 20 zile de la publicarea concursului.

La institutul de credit „*Sătmăreana*” din *Seini* (Szinérváralja) e de ocupat postul de practicant, dotat cu 720 corone salariu. Concurenții să fi absolvat școala comercială și să știe deplin limba română și maghiară. Termin de concurs 2 Iulie.

Ferme pentru prășire de cartofi. Ministrul de agricultură venind la convingerea, că slaba recoltă de cartofi de prin părțile nordice ale țării (în *Slovacime*) este a se datori faptului că micii-economi produc cartofi degenerați și astfel de puțină forță producătoare, a hotărât să împartă în trei — pentru pus — cartofi de soi mai bun, anume soiul „*Grația*”, care pentru referințele climatice ale Ungariei s'a dovedit a fi foarte bun și spornic. În acest scop a instalat zece ferme, în comunele: *Levocea* (*Löcse*), *Iglau*, *Daróc*, *Márkusfalva*, *Hunfalva*, *Leibic*, *Wilbach*, *Rókus*, *Szepes-Szombat* și *Szepes-Ujvár*.

Grevă de studenți în Lemberg. În o adunare ținută Joi seara studenții de la politehnicul din *Lemberg* au hotărât să nu mai cerceteze prelegerile până când senatul universitar nu va revoca ordinațiunea prin care oprise studenților de a mai ține adunări în edificiul universității. — Totodată au hotărât să rōge pe ministrul instrucțiunii publice, ca în scopul restabilirii ordinii să trimită un comisariu guvernial.

Presemne de erupțiuni vulcanice în Ungaria. Cu datul de 2 Iunie o telegramă din *Bártfa* spune că muntele vulcanic *Strázsa* din comitatul *Sáros* începe să funcționeze. Poporația din împrejurimile muntelui aude vuet în adâncimea pământului. Apa fântânilor din satele *Gergelylaka*, *Finta* și *Ternye* a dispărut totă, dar' mai târziu s'a ivit de nou; era însă caldă ca de pe foc.

Deputat lipsit de dreptul electoral. În orașul *Ciongrad* fusese ales deputat dietal *Dr. Baross János*, față cu contracandidatul *Hegy Antal*, plebanul rom. catolic de acolo. Protestată din partea partidului rămas în minoritate, alegerea a ajuns în deliberarea *Curiei*, care prin sentința publicată Sâmbătă a nimicit mandatul lui *Baross*, dovedit fiind că și-l'a câștigat prin mituri (măncare și beutură etc.) și totodată a lipsit pe *Baross* de dreptul electoral, activ și pasiv, pe timp de un an.

Un convoiu de două miluri. Din programul festivităților ce vor avea loc în *Londra* cu ocaziunea încoronării regelui *Edward VII*, iată unele minunții: convoiul multumii de public care va însoți pe regele la actul încoronării, va avea lungime de două miluri. Pe strade vor ține cordon patruzeci mii de soldați de diferite arme și zece mii de polițiști vor supraveghea ordinea. După încoronare soldații vor fi ospătați pe cheltuelă regelui, dându-se fie-căruia câte 1/2 font de carne, 1 font de pudding, 1/4 de brânză, 1 1/2 litră de bere, apoi portocale, cafea, thea și 1 uncia de tutun.

Avis. Onorații domni preoți și învățători, cari voesc a cerceta băile din *Murș-Uioara*, pentru a nu fi espuși speculei străinilor să binevoiască a se adresa subscrișului: *Murș-Uioara*, la 29 Maiu n. 1902. *Vasilie Roșca*, episcop gr. ort.

Esplosie de dinamit. În cariera (ocnă de pētră) de la *Brezin* s'a întemplat Vineri o mare esplosie de dinamit, pe urma căreia cincizeci și șese oameni și-au pierdut viața. Dintră câți lucrători se aflau în ocnă în timpul esplosiei, numai doisprezece au putut scăpa cu viață.

Maial. Comitetul parochial al bisericii române gr. ort. din *Marcoș* a arangiat un maial Marți, în 21 Maiu st. v. 1902, (în ziua de Sft. Constantin și Elena) în pădurea din apropierea satului, în „*Poiana lui Butican*”. Venitul curat a fost destinat pentru augmentarea fondului bibliotecii școlare.

Leac nou contra tusei măgărești. Medicul francez *Lamallēre* au făcut nu de mult raport despre aplicarea aburilor formaldehydi în contra tusei măgărești, arătând că dintră 22 bolnavi de această boală 16 s'au vindecat după cură de opt zile, la patru inși efectul leacului a urmat ceva mai târziu, și numai doi nu au putut fi vindecați prin acest tractament. Modul aplicării acestor aburi e următorul: În odaia bolnavului se pun să ardă, la lampă de spirit, câte o placă-formal în fie-care oră; într'aceea bolnavului nu i e permis să iese din odaie, în care temperatura trebuie să fie de 18—20 grade Celsius. O altă condiție a succesului e, ca acest mod de cură să-i fie aplicat bolnavului cu începere de cel mult 8—10 zile după ivirea bōlei.

Știri mērunte. **Presidentul Franciei**, în amintirea visitei sale la *Petersburg* a grațiat pe 220 condamnați, unora ertându-le pedepsa de tot, altora reducându-o. — În *Murány* s'a înființat de curēnd o fabrică pentru vase de porcelan. — La gara *Saint-Denis* (lângă *Paris*) două vagoane de tren s'au ciocnit cu atâta putere, în cât ambe vagoanele s'au făcut tot țanduri. Douzeci și patru oameni au fost răniți grav. — Lună diminēta 600 de lucrători-zidari din *Segedin* s'au pus în grevă, pretinșend să li-se deie simbrie 16 cruceri pe oră și timp de lucru de la 6 ore dimineța până la 6 seara. — În *Spania* (orașele *Barcelona* și *Badajoz*) sunt în grevă lucrătorii de la căile ferate. S'au întemplat și turburări sângerose.

AMVONUL.

Predică

pentru Dumineca a IV. după Paști, a slăbănogului.

„Tatăl meu până acum lucrăză, și eu lucrēz”. Ev. Ioan c. 5. v. 17.

(Fine.)

O! de trei-ori binecuvēntate timpuri, în cari Iisus, fiul lui D-zeu a trăit ca om pe pământ! O! de trei-ori fericit popor, care te-ai învrednicit a vedē cu ochii mărirea lui D-zeu și a gusta din binefacerele lui!

Evangelistul însă ne spune, că „întru ale sale a venit, și ai sei pe dînsul nu l'au primit”. (Ioan c. 1. v. 11.) Dar' și însuși zice, că „nici un proroc nu este primit în patria sa”. (Luca c. 4. v. 24.)

L'au primit însă alte popōre străine, de alt neam. Acestora li-a dat apoi stăpânire „ca să se facă fii ai lui Dumnezeu, celor ce cred întru numele lui”. (Ioan c. 1. v. 12.)

Slăbănogul din *Evangelhia* de astăzi este icōna omului învechit în păcate, este tipul poporului jidovesc îndârjit și confundat în rēuțai. Lui se și adresēză Dl cu amēnțarea, când zice: „Pentru acesta zic vouē, că se va lua de la voi împērația lui Dzeu și se va da neamului, care va face rodurile ei”. (Mat. c. 21 v. 43.)

Sē ne întrebăm acum, iubitorilor creștini, de care neam ne ținem? Suntem noi ore mai buni de cât cei osândiți de Dl? Nu cumva purtăm și noi cu anii, întocmai ca slăbănogul, sēmēnța rēuțaii în inimile noastre? Au nu suntem și noi confundai în somnul păcatului, ca să sune și în urechile noastre cuvintul îndemnatōrii al Ap. *Pavel* cātră *Efesenii*, care astfel grăiesce: „deșteaptă-te cel-ce dormi, și te școlă din morți, și te va lumina *Christos*”? (c. 5. v. 14.)

Umbra legii a trecut și darul a venit. Acest dar l'am dobândit prin Iis. Chr. Sub lumina învățăturilor sale ni-se deschide un nou cerc de gândire. Ca creștini cu numele ne place ă ne mândrim că cunōștem nu nu-

mai litera sēcă și rece, ei și spiritul care încălzesc, adecă înțelesul adevērat al legii.

Întrebă-te însă, iubitul meu creștin, pe tine însuși? Câte fapte bune ale milei trapesci ori sufletești ai sēvrișit în folosul deapropelui, al fratelui tēu în *Christos*, nu numai într'o zi, ori *Dumineca* și sērbătōrea, cari sunt zile de rēpaos; ci într'o sēptēmānă, într'o lună, într'un an? Cāți sēraci ai miluit? Cāte veduve ai sprijinit? Cāți bolnavi ai cercetat? Întrebă-te și te examinēză, că potrivește-ți-se ore vorba cu fapta și fapta cu vorba? Nu cumva și tu ești dintră cei-ce una zic și alta fac?

Când anul e bun și-ți rodesce țarina, duci prinose la biserică în semn de mulțămītă cātră Dzeu? Ajuți pe cei lipsiți? Māngăi pe cei întristați? Întăresci pe cei slăbuți? Ridici pe cei căzuți?

Ai scăpat dintr'o primejdie, te-ai sculat dintr'un morb îndelungat, și-a succes o întreprindere preste așteptare, ai dobândit o moștenire bogată: alergi ore întâiu și-ntăiu la sf. biserică să mulțămesci lui Dzeu pentru darul sēu? Pui temei, ori contribui cu dinariul tēu la vre-un fond de binefacere, ori cultural, ca cu sprijinul tēu să se rēspāndesc lumina învățăturii întră frații de o limbă și de o lege cu tine? ori să strălucescă de frumseță și de mărirea casa lui Dzeu?

Dacă tōte acestea ai făcut și faci, nu pe ales, ci în fie-care zi, chiar și *Dumineca*. Ba mai cu sēmă în această zi a Domnului, atunci și-ai împlinit datorința de creștin. Că *Duminecile* și *Sērbătōrile* de preste an nu prin lene, nici prin indeletniciri deșerte, ci prin fapte bune, prin deprinderi cuviōse se sfințesc.

Privind însă cu luare aminte în jur de noi, constatăm cu întristare, că tocmai contrariul se întâmplă de la aceea ce am dori să vedem.

În *Dumineci* și sērbătōri casa lui Dzeu nu e căutată de credincioși cum ar trebui să fie, de-și loc ar fi deajuns pentru toți.

Unul nu pōte sta în picioare de ostānēlă, ori că suferă de amețală, ori de altă durere, și din pricina această zice că nu pōte merge la biserică; ear' în povești deșerte cārtind și defăimānd fără cruțare pe deapropēle se pōte sta ciasuri întregi fără să amețasc.

Altul intră mai târziu și se grăbesce să iese mai curēnd, ca să intre în birt, de unde nu se mișcă tōtă ziua.

Altul alērgă pe timpul bisericii la stăpîn după plata lucrului de preste sēptēmānă. Altul eară face tocmele de întreprindere ori negoț în aceeași zi. Pentru aceea însă nici unul nu se dă de vinovat; ci fie-care în felul sēu cercă să-și adōrmă conștiința musttrătōre, cu motivul că așa-i este firea, n'a avut încătō, așa a trebuit să facă.

Prin purtarea lor nechibzuită și îndărătnică astfel de creștini numai cu numele, să lapādă ei înșiși de bună voia lor de cina cea de taină, de ospēțul darului, la care prin sunetul clopotului, prin graiul preotului ne chiamă eu iubire sf. maica noastră biserică, cum s'au lapēdat dintră cei învitați la cina cea mare: unul că și-a cumpērat țarina, și vrea să o vadă; altul, că 5 pārechi de boi a cumpērat, și merge să-i cerce; ear' altul că s'a însurat și de aceea nu pōte veni. Așa dară toți din motivē materialiste, cum ne povestesc această însuși Dl nostru Iis. Chr. la *Ev. Luca* (c. 14 v. 16—20.)

Sē ne întarcom, iubitorii mei fii sufletești, cu un cîs mai curînd la calea adevērului, care, de-și e strîmtă și anevoiōsă de umblat, dar' numai ea duce la fericire. Auziți ce zice Apostolul *Pavel* cātră *Romani* c. 14 v. 12: „Sē lapādăm lucrurile întunerecului, și să ne îmbrăcăm în arma luminii”.

Îmbrăcați în arma luminii vom zări calea cea drēptă, pe care umblānd, fără împedecare vom sēvriși cu drag fapte bune creștinesci de valōre morală neperitōre, fapte cari se vor rēsplāti la ziua judecāții cu așezarea în rîndul celor de a drēptă, auzind fericitul glas de la *Ev. Mat.* c. 25 v. 34: „Venii binecuvēntații pārintelui meu, de moșteniți împērația care este gătītă vouā de la întemeierea lumii” — Amin.

Gurariulul, în 5 Maiu 1902.

Ioachim Muntean
preot ortod. rom.

Din public. *)

Mulțămītă publică.

Renoid în anul 1901 biserica noastră gr.-or. de aici *Ștena*, în propopiatul *Cohalmului*, și vedēnd după renoire, că multe din obiectele bisericesci sunt fōrte vechi și astfel slabe și refolosibile, — în scopul renoirei acestora și al procurării celor necesare pentru biserică, subscrișul am apelat la bunăvoia și marinositatea poporenilor gr.-or. a filor mei sufletești, cari partea cea mai mare dānd ascultare apelului meu au și grăbit cu obolul lor pentru înfrumșetarea bisericii nōstre și a casei Domnului.

Ca faptele creștinesci să nu fie trecute cu vederea și îngropate acolo unde s'au sēvrișit, ci ca să se facă cunoscute într'un cerc cât se pōte mai larg, ca astfel și alții să-și ia îndemn a sēvriși atari fapte, dar' totdeodată și spre māngāerea sufletescă a binefăcētorilor bisericii nōstre, imi iau voie a arāta pe toți acestia cu numele, arātānd și suma dāruită de dinși:

Astfelii cei dintāi și mai mari binecētori sunt parochul *Iosif Lupu* cu soția sa *Elena*, cari au purtat spesele acoperirii turnului cu tinichea (blechiu) în sumă de 694 cor. 80 fil; apoi *Zachie Bercan*, episcop I. cu soția sa *Ana* au dāruit 19 cor.; *George Morariu* episcop II. cu soția sa *Maria* 19 cor.; *Pavel Scăureciu*, cu soția sa *Maria* 19 cor.; — cu a căror sumă s'a cumpērat un potir și un disc cu stea; *Ana Ioan Suma*, din *Cohalm* a procurat cu 7 cor. copia (cuțiteșul; preotēsă *Iosif Lupu* a cumpērat linguriță sf. cuminecături cu 5 cor. — tōte acestea de argint de china aurite. *Ioan Stanciu* a cumpērat cu 4 cor. o cruce pe prestol, ear' femeile *Domnica Z. Morariu* și *Anisia Ioan Scărneci*, un epitrafir cu 12 cor.; societatea femeilor din *Ștena* (despărțământul din ulița *Romānilor*) au cumpērat un policandru de bronz pentru 12 lumini, fōrte frumos, cu 60 cor.; pentru procurarea și aducerea acestuia au obosit până la *Brașov* *Lazar Suciu* și *George Bărbăteiu*.

La subscrișul a mai intrat apoi de la *Jeronim Buzea* 10 cor.; *Maria Buzea*, preotēsă 4 cor.; *Lazar Suciu* 2 cor.; ved. *Păuna Scărneci* 1 cor.; ved. *Maria Oprea* 20 fil.; *George Filip* 2 cor.; *Vasile Borcoman*, Nr. 250 senior 1 cor.; junior 1 cor.; *Ioan Mihailă* 2 cor.; *Ioan Borcoman*, Nr. 250, sen. 1 cor., jun. 1 cor., *I. Mihailă* 2 cor., *I. Borcoman* 267 1 cor.; ved. *Maria Moise Oprea* 40 fil.; *Ilie M. Oprea* 1 cor.; *Zachie Morariu* 2 cor.; *Bucur Albu* 1 cor.; *Zachie Șerban* 1 cor.; *Vasile Scărneci* (a lui *Nistor*) cu soția sa *Ana* 2 cor.; *Pavel* și *Păuna Borcoman* 3 cor.; *Ioan Borcoman* și soția sa *Maria* (ai fișerenii) 2 cor.; ved. *Flōrea* lui *Vasile Șerban* 2 cor.; *Iosif Filip* cu soția sa *Ana* 2 cor.; ved. *Maria B. Bărbăteiu* 1 cor.; *Rosalim Noata* 1 cor.; *Ioan Bărbăteiu* (*Nuțu Nichi*) 1 cor.; *Vasile Bărbăteiu* (a lui *Nuțu Nichi*) 1 cor.; *Vasile Șerban* 1 cor.; ved. *Ana Scărneci* (sāndrōie, bētrāna) 2 cor.; *Petrea Gimea* 20 fil.; *George Molnar* 1 cor.; ved. *Ana* lui *Pavel Oprea* întru amintirea fetei sale rēposate *Maria* 2 cor.; ved. *Maria B. Bărbăteiu* întru amintirea fetei sale rēposate *Ana* 1 cor.; *Ioan Șerban* cu soția sa *Maria* 1 cor.; *Ona Bărbăteiu* cu soția sa *Bucura* Nr. 204 2 cor.; *Zachie Scărneci* Nr. 218 cu soția *Maria* 1 cor.; ved. *Ana Scărneci* (sāndrōie bētrāna) întru amintirea rēposatului ei soț *Pavel* și a lui *Zachie* rēposat în miliție 2 cor.; ved. *Ana Iosif Morariu* 1 cor.; ved. *Maria Filip* 40 fil.; *Iosif Morariu* 80 fil.; *Maria Zachie D. Scărneci* 1 cor.; *Bucura* lui *Ioan Șerban* 1 cor.; *Ana Bucur Scărneci* 40 fil.; *Ana Mihailă* și soțul ei *Zachie Bercan* 1 cor.; *Iosif Borcoman* (*Noaga*) 2 cor.; *Pavel Cloțu* bētrānu 1 cor.; *Eftina Zachie Bercan* 40 fil.; *Păuna B. Crihălmean* 1 cor.; *Ana Iosif Lup* 60 fil.; *Maria V. Borcoman* Nr. 203 sen. 60 fil.; junior 60 fil.; *Ana* soția lui *George Aldea* 40 fil.; *Ana* ved. lui *Pavel Oprea* întru amintirea pārinților ei rēposai *Zachie* și *Ana* 2 cor. 40 fil.; ved. *Maria Ilie Oprea* 40 fil.; *George Scărneci* și soția *Maria* 1 cor.; *Zachie* și *Maria Borcoman* Nr. 274 2 cor.; *Ana* ved. lui *Bucur Scărneci* 40 fil.; — de tot a intrat 76 cor. 20 fil., din cari după ce s'au cumpērat cu 36 cor. 2 sfesnice de argint de china cu câte 2 lumini pentru a se așeza pe sf. prestol, și după detragerea portului postal de 1 cor. 16 fil.; s'psat cu aducerea tuturor obiectelor bisericesci, rămāne încă la mine suma de 39 cor. 4 fil. Afară de ajūtōrele acestea în bani, au mai intrat la subscrișul și ajūtōre în pānză, cu scop ca să se procure un rēnd de odājdi bisericesci, care ajutoriu fiind încă neînsemnat, se amānă publicarea dāruitorilor până-ce numărul lor se va spori.

În numele comitetului bisericesc gr. or. din *Ștena* aduc marinosilor sprijinitori și ajūtōri mai sus arātați mulțāmiri cāldurōse. Dumnezeu să binecuvēnteze pe toți aceia cari iubesc înfrumșetarea casei Sale.

Ștena, în 18 April 1902.

Jeronim Buzea
preot

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această Redacția nu primesc răspunderea.

Concurs

În sensul veneratului ordin consistorial din 2 April a. c. de sub Nr. 2629 Bis. prin acesta se escrie concurs din nou pentru **întregirea parohiei** de clasa a III-a **Măguri**, cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate la cota B. pentru întregirea venitelor preoțesci de la stat.

Doritorii de a concura la acest post au ași așterne suplicile lor în termenul susindicat, subscrisului oficiu fiind instruite conform normelor în vigoare, și a se prezenta în vre-o **Duminecă** sau **sărbătoare** înainte alegerilor pentru a celebra și cuvânta.

Oficiul protopresbiterial român gr. or. Cluș, 14 Maiu, 1902.

Tuliu Roșescu
protopresbiter.

Prognosa ploilor în anul 1902 n. compusă pe basă științifică de **Basiliu Spariosu**. Prețul 40 bani plus 6 bani porto postal. Se poate procura de la **Librăria archidieceșană**.

În **Tipografia archidieceșană** a apărut:

ACAFTISTUL

Preasantei
Născătoare de Dumneșeu

și
alte rugăciuni

următe de **Sinaxariu** pentru tot anul și **Pășchălie**.
Un volum de 368 pagini 8°.

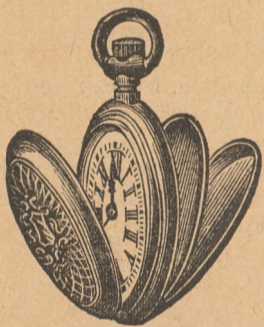
Prețul simplu legat . . . fl.	— 85
jumătate pânză . . . „	1.05
în piele roșie . . . „	1.25
Ediția fină în piele neșă . . . „	2.—
piele chagrin „	2.60
în mătase . . . „	3.85

Se află de vânșare la

Librăria Tipografiei archidieceșane,
Sibiu.

Important pentru fie-care om.

Desfacere totală cu prețul cel mai eștin, numai cu fl. 2-95 o garnitură admirabilă din 14 bușăți prețioșe, juvaerice etc.

Important
pentru
fiecare om!

- 1 orologiu de busunariu, anker remontoir de nickel (la dorinșă argintat) cu capace gravate frumos, regulator precis, 3 ani garanție și cutie.
- 1 Lanș elegant panșerat, suflat sau nickelat dimpreună cu acățător sistem parisian.
- 1 ac de cravată aurit cu imitație de Briliante.
- 1 păreche nasturi pentru manchete aurii marca „Garantie“.
- 1 garnitură nasturi aurii (botoni) pentru gușeri și pepturi, constând din 5 bușăți.
- 1 păreche cercei de argint veritabil oficios gradați.
- 1 inel de aur cu pētră elegantă.
- 1 oglindă de busunar în cutie.

Aceștea 14 prețioșe și admirabile obiecte dimpreună cu orologiu remontoir anker se predau numai cu 2 fl. 95 cr. prin rambursare sau prin trimiterea înainte a sumei la firma: **Brüder Hurvitz, casă de esport, Krakau Stradom 17 (Oestr.)**

Neconvenind a le returna în 8 zile primind banii înapoi fără ca cumpărătorul să fie cu ceva prescurtat. — Cataloșe bogat ilustrate cu tot felul de juvaerice, se trimit gratis și franco. [62] 2-15

Asigurarea pe vieșă

este astăzi pentru viitorul fie-cărei familii un factor atât de important, în cât o polișă de asigurare pe vieșă se nu lipsescă în nici o familie. Mai favorabilă este aceea asigurare, care pe lângă ajutoriu imediat în cazul morșii, mai oferă asigurașilor rēmași în vieșă încă și $3\frac{1}{2}$ — $4\frac{1}{2}$ % interese după banii solvișii. În țera noastră esistă o unică bancă mutuală de asigurare, care — stând la înălșimea chemărei sale — cōrrespunde acestor cerinșe, și aceea este banca

„THE MUTUAL“

Acēșta bancă e cea mai mare și cea mai avușă bancă de asigurare din lume, dispunēnd cu finea anului 1901 de o avere totală de

Franci 1.828,180.000.

Ea își are direcșunea sa generală în New-York (America) și posede în patria noastră concesiunea și garanșă pretinsă de legile țerii. Neavēnd acșionari venitul ei întreg îl distribuē înșre cei asigurași. Asigurașii se efectueș în tōte combinașile.

Direcșunea pentru părșile ardeleno:
în Cluj.

Director: Lud. de Szepessy.

Representanșă cu corespondenșă în limba română în

Sibiu, strada Wiesen Nr. 10

Representant:

Eugen C. Pipoș.

[57] 2

Alexandru Mărki

Istoria universală pentru școle cīvile și superiōre de fete pe basa planului de învășământ din 1887. — După edișunea VI în romānesce de I. Popovici. — Aprobată de Inaltul Ministeriu r. u. de culte și instrucșione publică sub Nr. 4566/1901. — Preșul legat 2.— cor. A se procura de la **Librăria archidieceșană**.

La **Librăria Tipografiei Archidieceșane** se află de vânșare:

Uniunea Romānilor din Transilvania cu biserica rom.-cat. sub împēratul Leopold I. de Dr. theol. George Popoviciu, C. 2-50
Din romanul unei vieșii, de Stefan Braborescu „ 1—
trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10 bani mai mult.

In prējma esamenelor!

In prējma esamenelor!

Scrisori de esamen (propise)

pentru scrierea română, germână și dictando tipărite în **Tipografia archidieceșană**, în colōre vēnătă, pe hârtie fōrte fină, mărime 24/31 cm.

Preșul: de bucată 2 fil.; 100 bușăți 1-30 cor. și porto postal. Comandele din afară se esecută imediat.

Librăria tipografiei archidieceșane

A eșit de sub tipariu în **Tipografia archidieceșană**:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvēntarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, arșiepiscop și metropolit și se află de vânșare la **Tipografia și Librăria archidieceșană în Sibiu** cu preșurile: broșat 7 cor., legat în pânză neșă 9-50 cor., edișie de lux broșat 8 cor., legat după cum se comandă.

A eșit de sub tipariu în **Tipografia archidieceșană**:

OCTOICHUL CEL MIC

— cu litere latine —

care cuprinde: **Rēnduēla Vecerniei, Utreniei și a Liturgiei**; cele opt glasuri pentru **Dumineci, Podobiile, Polieleul, Pripelele, Catavasiile, Irmōșele, Sfetilnele și altele**.

Preșul unui exemplariu legat simplu 1-60 cor., legat în piele cu copșii galbine 3-20 cor. plus porto postal 30 bani. Legătură mai fină după cum se comandă.

Librăria tipografiei archidieceșane.

La **Librăria Tipografiei archidieceșane din Sibiu** se află de vânșare:

Ciaslov (orologion)

tipărit cu litere străbune, cu binecuvēntarea Inaltpreasantei Sale Domnului **Ioan Metianu**, arșiepiscop al bisericii ortodoxe romāne din Transilvania și Metropolit al Romānilor din Ungaria și Transilvania.

Tabela de materii: Polunoșnișă de tōte zilele. — Polunoșnișă Sâmbetei. — Rēnduēla Utreniei — Ciasul dintăiu, al doilea și al șeselea. — Rēnduēla Obednișei. — Ciasul al nouēlea. — Rēnduēla Vecerniei. — Pavecernișă cea mică și cea mare. — Slușba sfintei cuminecături. — Cinstitul Paraclis. — Rugăciunile de masă. — Troparele și Condacele Triodului și ale Penticostariului. — Troparele învierei, Bogorodicinele și ipacoi la cele 8 glasuri. — Troparele morșilor. — Troparele preșe șeptēmână. — Troparele și Condacele sfinșilor de obște după rēnduēla Sinacsariului. — Bogorodicinele troparelor ce se cāntă preșe tot anul la Vecernie și la Utrenie. — Sinacsariul pe tōte lunile. — Pășchălia, care cuprinde 16 rubrici cu datele respective, începēnd cu anul 1901 până inclusive 1952. — Esplicare despre rubricile Pășchăliei și folosirea acelora. — Insemnarea cum se cetesc Evangeliele Voscesnelor dela Dumineca întâia după Rusalii, a tuturor sfinșilor, până la a cincia Duminecă din Postul mare, preșe tōșii anii.

Format octav, 397 pag. Preșul: broșat 2 cor., legat în pânză 2 cor. 40 fil., legat în piele roșie cu copșii 4 cor.